

TRANSSEXUELE SCHELPIEREN

De stranden van Groot-Brittannië worden op het ogenblik getroffen door een vreemde tragedie in pocket-formaat: de wulken veranderen massaal van geslacht. De dames onder deze schelpdieren blijken heuse penissen en zaadleiters te ontwikkelen. De geleerden die zich op dit fenomeen hebben gestort, zijn er voor honderd procent van overtuigd, dat deze onnatuurlijke sexe-verandering het gevolg is van watervervuiling.

De wulken behoren tot de grootste en meest verspreide schelpdieren in de zeeën rond de Britse eilanden. Ook in Nederland heeft iedere strandganger wel eens zo'n puntige schelp opgepakt, meestal wit of geel van kleur, soms met zwarte banden.

De merkwaardige veranderingen van de vrouwelijke wulken bedreigen intussen wel het voortbestaan van de soort, want met de voortplanting is het daarna uiteraard droevig gesteld. Nu al zijn deze schelpbewoners bijna verdwenen van veel stranden.

Volgens zeebioloog Eric Perkins werd de snelle vermannelijking van de vrouwelijke exemplaren onder meer waargenomen op een ruim 20 kilometer lange strook kust bij de beruchte Sellafeld kerncentrale. Maar de directie van de centrale kan opgelucht ademhalen en de actievoerder tegen kernenergie kunnen hun spandoeken opbergen. Het is niet radio-actieve straling, die de vreemde uitwerking heeft op de geslachtsdelen, maar verf. En het verschijnsel doet zich langs de hele kust voor.

Op zoek naar een verklaring viel de verdenking op een beschermende verf, die vaak wordt toegepast op scheepsrompen. Om wat meer zekerheid te krijgen, werden de schelpen van enkele ongelukkige vrouwtjes met de verf behandeld. Het resultaat was verbluffend: bijna onmiddellijk ontstonden er penissen, die tot een alarmerende lengte doorgroeyden.

De onderzoekers kwamen er toen ook achter, dat de nieuwe aanhangsels van de vrouwtjes in zee langer waren, naarmate ze dichterbij de jachthaven leefden. De gevaarlijke stof, afgekort als TBT, schijnt overigens nog meer schade aan te richten aan het leven onder water. De weinig smakelijke wulk is daarbij voor de mens niet zo gevaarlijk, maar het TBT wordt ook opgenomen door zalm.

(Uit het Nieuwsblad v.h. Noorden, 17 maart 1988; ingezonden door D.F. Hoeksema).

Mededelingen van het secretariaat:

De Unitas Malacologica maakt bekend, dat er nog steeds Proceedings verkrijgbaar zijn van sedert 1962 gehouden congressen. Alleen die van Amsterdam 1977 is uitverkocht. Voor prijzen en bestellingen moet men zich wenden tot de secretaris van de Unitas Malacologica, Prof. Dr. E. Gittenberger, R.M.N.H., Postbus 9517, 2300 RA Leiden.

-o-o-

De heer C. Mifsud, 4 Shepherds Str., Rabat, Malta, houdt zich bezig met mediterrane mollusca en wil graag in contact komen met N.M.V.-leden met gelijke interesse.